

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.406

Politični nabeki

PRORAČUN DOHODKOV IN FINANČNI ZAKON SPREJETA.

Narodna skupščina je včeraj definitivno zaključila proračunsko razpravo in odobrila celotni proračun dohodkov in finančni zakon z vsemi amandmani, ki jih je predložila vlada. Po končani proračunski razpravi se je opozicija, ki pri proračunu ni sodelovala, zopet vrnila v Narodno skupščino. Opozicijski poslanci so se živahno udeležili debate o izročitvi narodnih poslancev sodišču, in sicer Dragiša Stojadinovića, Radivoja Nanovića, Dragiša Milovanovića, Mirka Uroševića, inž. Kabašina, J. Nenadovića, D. Ivanovića, Mihaela Djurovića, Vasilja Trbića, Tanasija Dinića in dr. Srpka Vukanovića. V imenu vladne večine je predlagal narodni poslanec Bogoljub Knežević izročitev, dr. Branko Kalember pa se je v imenu opozicije izrekel proti izročitvi navdeh poslancev sodišču. Pri glasovanju je vladna večina odobrila izročitev vseh vedenih poslancev sodišču. Pri glasovanju nem redu je še bilo poročilo odbora za prehrano pasivnih krajev ter za prošnje in pritožbe. Ob 19. je predsednik Čirić zaključil sejo in napovedal, da se bo prihodnja seja sklicala pisмено.

IZ IMUNITETNEGA ODBORA.

Na včerajšnji seji je imunitetni odbor z 11 proti 8 glasovom sklenil, da se izročita narodni poslanec Tasanije Dinić in dr. Srbko Vukanović v smislu zahteve notranjega ministra.

BORBAŠI ZBORUJEJO.

Te dni so imeli v Paračinu zborovanje Hodžerovi borbaši. Na omenjenem zborovanju so poleg Hodžere, ki je govoril o potrebah kmetijskega stanu, govorili še borbaški prvaki Miloš Dragović, Vojin Puljević ter Miloš Jovanović. Hodžera je med drugim govoril tudi o atentatu v Narodni skupščini in dejal, da pada moralna odgovornost radi skupščinskega atentata na bivši Jevičev režim, ki je ustvaril vzroke sedanje težke politične atmosfere.

TEMNE SILE ...

»Trg. list« piše v št. 30: »Slaba politika se začneja, kadar o njej odločajo temne sile. Toda še neprimerno nevarnejše je, kadar dobe temne sile vpliv na gospodarstvo. Zato treba temne sile čisto izločiti iz našega gospodarskega življenja in zato treba že enkrat ustanoviti korporacijo, ki bo odločala o naši državni gospodarski politiki. V tej korporaciji bo kontrola javnosti tako močna, da ne morejo priti temne sile niti do besede. Zato pa ustanovite že enkrat gospodarski svet, zlasti še, ko nas dejanja uče, da naš politični parlament za gospodarska vprašanja ni dorasel.«

JADRANSKA NOČ, DON BOSCO IN PAPEŽ.

V zadnji številki tuk. »Nedelje« čitamo: »Dne 2. marca t. l. se je pojavil čez mariborsko Slovensko ulico plakat z vsebino: »Jadranska noč, 14. marca 1936.« Vprašamo prireditelje in pristojno oblast, ali to prireditev rabimo v postnem času in v teh dneh vsestranske krize?« Javnost pa bi rada slišala odgovor »Nedelje« na sledeči vprašanji: kaj potrebujemo v Mariboru don. Boscove in papeževe proslave? In v časih vsestranske krize in abesinske vojne.

Francija hoče izstopiti iz Društva narodov

ČE SE NEMCI NE UMAKNEJO IZ PORENJA IN ČE BI SE NE PROGLASILE SANKCIJE. — ANGLIJA BO POSREDOVALA MED PARIZOM IN BERLINOM. — ITALIJA ODKLANJA SANKCIJE PROTI NEMČIJ. — O FRANCOSKI MOBILIZACIJI NI GOVORA. — NEMČIJA UKINJA INTERNACIONALIZACIJO REK?

PARIZ, 12. marca. Minister Flandin je vzel s seboj v London točne instrukcije vlade. Francija sicer ne odklanja načelno pogajanj s Hitlerjem, zahteva pa, da umakne Nemčija svojo vojsko iz Porenja. Če se to ne zgodi, potem bo Francija skupno z Malo antanto, Balkansko zvezo, Poljsko, Belgijo in Sovjetsko Rusijo zahtevala od Društva narodov razglasitev gospodarskih in finančnih sankcij proti Nemčiji. Če Društvo narodov tej zahtevi ne bi ugodilo, potem bo Francija zapustila Društvo narodov, ker se je utrdilo prepričanje, da je sistem kolektivne mirovne varnosti v okvirju Društva narodov doživel brodolom. Francija opozarja na včerajšnje sklepe zastopnikov Male antante, ki povdarjajo v svojem komuniqueju, da so države Male antante pripravljene prevzeti vse posledice, ki bi nastale radi stališča, da morajo vse določbe locarnske pogodbe ostati v veljavi.

LONDON, 12. marca. V angleških oficijelnih krogih je povzročilo odklonilno stališče francoske vlade močno vznemirjenje. Na včerajšnji seji angleške vlade se je sklenilo upreti se vsakemu poskusu nasilnih ukrepov proti Nemčiji, ker politika ultimativnih zahtev lahko prinese samo poslabšanje položaja. Angleška vlada bo skušala posredovati med Berlinom in Parizom, in sicer v tem smislu, da vsaka stran nekaj popusti, da se najde srednja pot. Prvi cilj je ustvaritev nadomestne pogodbe za Locarno in ustvaritev načina za vrnitev Nemčije v Društvo narodov.

PARIZ, 12. marca. Včeraj je bila večurna seja vrhovnega obrambnega sveta. Po tej seji je izjavil visoki funkcionar zastopnikom časopisov, da ni v zvezi s celotnim evropskim položajem nikakšnega govora o francoski mobilizaciji. Potrebni varnostni ukrepi na vzhodni meji so se že izvršili. Če bi se pa pokazala potreba nadaljnjih vojaških ukrepov, bo nekaj lahkega, da se izvede vpoklic rezervistov v obmejne predele.

PRAGA, 12. marca. V tukajšnjih političnih krogih se je razširila vest, da namerava Nemčija ukiniti internacionalizacijo rek, kakor je predvidena v smislu versejske pogodbe.

NEWYORK, 12. marca. Nemški konzulat v Newyorku je objavil, da je prejel navodilo za izvršitev popisa vseh nemških podanikov, ki živijo v Zedinjenih državah ameriških.

RIM, 12. marca. Italijanska vlada še ni zavzela konkretnega stališča k Hitlerjevemu udaru. V dobro poučenih krogih pa se zatrjuje, da bo Italija v enaki meri odklonila načelno sankcije proti Nemčiji, kakor jih je proti sebi. To stališče bo pojasnil italijanski zastopnik Grandi v okvirju londonske konference locarnskih pogodbenic in ravno tako v Svetu društva narodov.

Novice iz vzhodno-afriškega kotla

ITALIJANI V OFENZIVI? — LITO RARI ADEMA OBDOJEN NA SMRT — MESTO BADOGLIA GENERAL AGO?

ASMARA, 12. marca. Italijani so pričeli ofenzivo na severni fronti v vseh smereh. V Temblenu je prišlo do oboroženega spopada z abesinskim oddelki.

ADDIS ABEBA, 12. marca. Havas poroča: Neguševo sodišče je uvedlo preiskavo radi poraza proti nekaterim poveljnikom rasa Deste. Fitou Rari Adema, eden od poveljnikov južne fronte, je bil obsojen na smrt.

PARIZ, 12. marca. Nekateri listi so prinesli vest o odpoklicu maršala Badoqlia v Rim in imenovanju generala Aga za njegovega naslednika. Vest še ni potrjena.

Spanija v ognju in dimu

NOVI VAL LEVIČARSKIH REVOLT. — V GRANADI OBSEDNO STANJE. — MRTVI IN RANJENI.

MADRID, 12. marca. DNB poroča: Španska vlada je včeraj proglasila obsedno stanje v Granadi. Komunisti so izvršili celo vrsto napadov in so požgali več poslopij. Opustošili in razdejali so prostore katoliškega lista »Ideal«.

MADRID, 12. marca. Havas poroča: Službeno se kategorično zanika vest, da bi bili demonstrantje izropali in zažgali katedrali v Toledu in Sevilli. Razen tega je prišlo še drugod do pobojev in obračunavanj. V Saragossi so se zapetili prostori organizacije »Španske falange« in so se prvaki te falange aretirali.

MADRID, 12. marca. K dogodkom v Granadi se naknadno doznava, da je zahtevalo obračunavanje 17 žrtev, od katerih sta dva mrtva in 15 ranjenih. Nemiri levičarskih elementov so se raztegnili v pretekli noči tudi na Madrid. Predmestje Puente de Valences je bilo vse v dimu radi požigov, ki so jih izvršili komunisti. Okoli 2000 ljudi je hotelo prodreti v notranje mesto ter tamkaj zažgati cerkve in samostane. Glavni stan klerikalne stranke v omenjenem predmestju se je demoliral in zažgal. Navzoči policijski oddelki so bili preslabi, da bi bili kos pustošenju in požigom. Demonstranti so zažgali okoli 30 hiš, med katerimi sta hiši dveh županov prejšnjega režima in več samostanov. Gasilcev množica ni pustila, da bi ogenj pogasili. Predmestje nalikuje opustošenemu pogorišču. Alarmirani so bili tudi gasilci iz notranjosti Madrida, ker gasilci iz Puente de Valences niso bili kos svoji nalogi.

Časniške gredice

NOVI JUGOSLOVEN.

»Južna Tribuna«, glasilo JRZ, ki izhaja v Kosovski Mitrovici, piše v svoji zadnji številki: »Mi hočemo izgradnjo novega Jugoslovena...« Omenjenega pasusa ni ponatisnilo nobeno slovensko radikalno glasilo.

Drobne od vsepovsod

Po 50 dnevem trajanju se je končala splošna stavka v Siriji. Vse trgovine so zopet odprte.

Medjimurske konje za Nemčijo. Neki trgovec iz Hamburga je v okolici Čakovca kupil 100 konjev, ki jih bo izvozil v Nemčijo. Cena konjev je od 4 do 6000 dinarjev za komad.

Italijani bodo sami lovili ribe v severnem Atlantiku, da se na ta način izognejo uvozu suhih rib, za katere je plačala letno 180 milijonov lir.

216 milijonov dinarjev za razširjenje železarn v Zenici je odobrila vlada. Z razširjenjem prično že prihodnji teden. Tudi je po daljšem presledku včeraj zopet pričela obratovati velika železarna, kjer je zaposlenih zaenkrat okrog 900 delavcev.

4000 novih letal bo gradila USA v teku prihodnjih pet let. Tako so sklenili v odboru za vojne zadeve.

6000 ponorejenih 50 dinarskih kovanec so izdelali ravnatelj, neki delničar in knjigovodja »Kovnice d. d.« v Beogradu. Storitve so zaprli.

V Varšavi stavkajo študentje, ki so se zabarikadirali v poslopju tehnike. Vse varšavske visoke šole so do nadaljnjega zaprli.

Pri gradnji podzemeljskega bencinskega rezervoarja za italijansko vojno mornarico v Regio de Calabria se je zrušila zemlja in je bilo zasutih 50 delavcev. Doslej so izkopali 30 mrtvih.

Dr. Hodža na Dunaju. Včeraj je prispel na Dunaj predsednik češke vlade dr. Hodža, ki je vrnil obisk avstrijskemu kanclerju dr. Schuschnigg.

Avstrijski zvezni kancler dr. Schuschnigg potuje jutri v petek v Budimpešto, kjer bo ostal dva dni. Z njim pojde tudi avstrijski zunanji minister.

Švicarsko vojsko bodo temeljito reorganizirali in sicer v najkrajšem času. Ustanovili bodo tudi več novih polkov, ki bodo opremljeni z najmodernejšim orožjem.

Italijanski ministrski svet je sklican za soboto 11. aprila v Rim.

Poveljnik angleškega brodovja v bitki pri Skageraku admiral Beatty je v starosti 65. let umrl v Londonu.

PLANICA!

Prijavljeni tekmovalci za 15. III. v Planici: Rudolf Rieger, Avstrija, Jos. Brandl, Avstrija, Walter Dellaharth, Avstrija, Gustav Maier, Avstrija, Franz Aschenwald, Avstrija, Marcel Raymond, Švica, Richard Buhler, Švica, Jean Lasseur, Švica, Kainersdorfer, Švica, Walter Kuster, Švica, Gunnar Hagen, Norveška, Henry Oedegard, Norveška, Olaf Ulland, Norveška, Björn Karlson, Norveška, Birger Ruud, Norveška, Sigmund Ruud, Norveška, Kaarby, Norveška, Raabe, Norveška, Albin Novšak, Jugoslavija, Rudolf Vrana, Čehoslovaška, Jaroslav Lukeš, Čehoslovaška, Oldrych Berauer, Čehoslovaška.

Sokolske vesti

Zbor vaditeljev mariborskih sokolskih društev
78.436 telovadečih v mariborskih sokolskih telovadnicah

V nedeljo 8. t. m. se je vršil v Sokolskem domu v Studencih zbor vseh vaditeljev in vaditeljic mariborskih sokolskih društev. Na zboru je bilo zastopanih vseh 6 mariborskih društev s 37 vaditelji in vaditeljicami. Na zboru se je polagal obračun tehničnega dela mariborskih društev v preteklem letu, istočasno pa se je razvil načrt za bodoče leto. Najzanimivejše je bilo poročilo br. načelnika **Hočevarja**, po katerem posnemamo, da je sokolski meddruštveni odbor dobro deloval. Priredil se je predvsem tečaj za vaditelje, katerega je redno posečalo nad 50 članov in članic. 27. Izmed teh je položilo tudi društvene izpite. V decembru je bil tečaj za smuške vodnike. Oba meddruštvena nastopa 26. maja na prostoru Maribora-Matice, kakor tudi 22. septembra na prostoru Sokolskega društva Tezno sta dobro uspela. Na prvem je nastopilo nad 1500 telovadečih, na drugem pa so nastopili le izbrani telovadci in telovadke ter le omejeno število dece, zato je bilo le 548 nastopajočih.

Kvalitativno je bil drugi nastop veliko boljši kakor prvi. Soglasno je bilo mnenje, da so le večji nastopi primerni za Maribor. Mariborsko sokolstvo vadi v 64 oddelkih in vadi 93 vaditeljev in vaditeljic. Telovadilo je povprečno na mesec: 182 člana, 115 članic, 218 naraščajnikov, 150 naraščajnic, 230 dečkov in 35 deklic, skupno po 1250 telovadečih, telovadnih dni je bilo 3170, skupen obisk pa 78.436. Po številu telovadečih je Maribor-Matica na prvem, Studenci na drugem, Maribor I. na tretjem, Pobrežje na četrtem, Tezno na petem in Maribor III. na šestem mestu. Nastopila so društva doma in zunaj 25 krat, akademije so priredila 3 društva (6 po številu). Tekmovalnih vrst so postavila društva na žup-

nih tekmah 23, na domačih tekmah je tekmovalo 18 vrst, skupno 39 vrst. Pešizletov je bilo 27, na katerih se je prehodilo 564 km. Taborenje je priredilo 1 društvo. Smučanje goji 363 pripadnikov.

Po izčrpnem poročilu načelnika se je vršila stvarna debata. Za njim pa je referiral br. **Petrovič Ivan** o vzgoji vaditeljev. Njegov izčrpen referat so bili sami nasveti, kako si društva lahko vzgojijo potrebne vaditelje, ki jih nam kljub temu, da jih je po društvih 93, še vedno primanjkuje.

Načelnica s. **Stana Makučeva** je poročala o tekmah članic. Način tekmovalja pri članicah se je bistveno izpremenil. Ne bodo se več izdajale predpisane vaje po več mesecev naprej, temveč le prvine, ki se bodo vadile tik pred nastopom, pa se bodo vaje iz teh prvin šele sestavile. Prehod k takemu tekmovalju je težaven, zato se bodo morale sestre telovadke v letošnjem letu zelo potruditi.

Br. dr. **Boris Mihalič** je poročal o delu za sokolski smuški dom na Pohorju. Vzpodbujal je vaditelje, da se oprimejo z veseljem dela, naj navajajo članstvo k delu, tako da bo dom, ki je namenjen vsemu Sokolstvu, delo nas vseli in ne morda le poedincev.

Ko se je določil še program za letošnja nastopa, ki bosta spomladi na prostoru Maribora-Matice in jeseni na prostoru Maribora I., so se rešila še nekatere meddruštvena vprašanja.

Zbor je bil zelo živahen. Vsi so sledili z zanimanjem izvajanjem posameznih poročevalcev. Prepričani smo, da bodo vsi vaditelji in vaditeljice tudi v tem letu vztrajno nadaljevali z začetnim delom, kar naj bo čim bolj v prid mariborskemu Sokolstvu.

Ratovski odmevi:

Nekaj paberkov iz mestne posvetovalnice
iz splošne in podrobne proračunske razprave

Ekspozeju finančnega referenta g. **Sabotjaja** na predsinočnji proračunski seji mariborskega mestnega sveta, o kateri smo že poročali, je sledila generalna debata, v katero so posegli člani mestnega sveta gg. **Petejan**, **Hrastelj**, **Meglič** in **Grčar**.

G. **Petejan** se je načelno zavzemal za zvišanje kreditov za regulacijo cest in podčrtal dejstvo, da mestna občina mariborska vse premalo žrtvuje za ureditev svoje zunanje podobe. Opozoril je mestni svet na stanovanjski problem in omenjal vagonarje in barakarje, ki ne delajo mariborski občini časti. Nadalje je omenjal brezposelnost in opozoril mestni svet, da bo moral prekoslej o tem tudi o tem pogledu nekaj ukreniti, da bi

se brezposelnost vsaj stacionirala. Po njegovih izvajanjih privatna iniciativa v Mariboru ni zavzela tiste obsežnosti, ki bi jo sicer mogla kljub vsem razrvanim denarnim razmeram. Posebej je podčrtal problem Pomožne akcije in naglasil potrebo po uvedbi socialne doklade na neposredne davke. Tudi se je zavzemal za gospodarski načrt za gotovo dobo let naprej. Odločno pa je nastopil proti nameravani demontaži delavnic državnih železnic in naprosil obenem mestnega predsednika za pojasnilo, kaj namerava mestna občina v tem primeru ukreniti. Izrazil je željo, naj bi mestno občino mariborsko zastopal legalni mestni svet, ki naj bi bil čim preje izvoljen pri svobodnih in tajnih volitvah. Končno je še

izjavil, da bo načelno glasoval proti proračunu.

Nato se je priglasi k besedi g. **Hrastelj**, ki je dejal, da so bili strelji namenjeni tudi ministru dr. **Korošcu**. Glede proračuna samega pa je izjavil, da ne predvideva nobenih novih bremen. Priporočal je mestnemu svetu, naj ga v celoti sprejme brez vsakih sprememb.

Član mestnega sveta g. **Meglič** je opozarjal mestni svet, da je letošnji proračun prenapet in dvomi, da bi občinska blagajna dosegla predvideni finančni efekt. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je zavzemal za živahnijo gradbeno podjetnost in priporočal mestni občini, naj bi šla v tem pogledu privatnikom na roko. Naglasil je, da je hišna posest v Mariboru zelo obremenjena in da je s to obremenitvijo tesno povezan tudi mariborski najemniški problem. Končno je še omenil **Delavski azil**, za katerega je morala najeti mestna občina milijonsko posojilo ter priporočal mestnemu svetu, naj ga po možnosti izkoristi za katerokoli socialno ustanovo, če za azil ni primeren. Tudi je še priporočal konvertiranje občinskih posojil, za katere naj bi se izposlovala nižja obrestna mera in daljša amortizacijska doba.

G. **Grčar** je v svojem političnem uvodu kritiziral tako na tistem ustanovljen klub JRZ v mestnem svetu mariborskem in delovanje občinske uprave. Dejal je, da se vse seje mestnega sveta vrše »na kratke valove« in da čisto več kakor polovica članov mestnega sveta ni poučena o sklepih, ki jih sprejema mestni svet. Ko je omenjal opozicijo, je naglasil, da je opozicija v mestnem svetu mariborskem medla senca, ker so vsi člani manjšine kakor večine postavljeni že

pred gotova dejstva. Vendar pa je opozicija dala prav v mestnem svetu mnogo koristnih pobud in uspešno občinsko gospodarstvo.

O proračunu pa je naglasil, da je sestavljen po gotovih navodilih in da ne ustreza zakonu o mestnih občinah, letošnji pa še celo ne potrebam mestne občine mariborske, ker ni načrtnega gospodarstva in ker se proračuni sestavljajo samo po trenutnem položaju, gre mnogo dragocene energije v izgubo. Ko je govornik omenjal priključitev okolice k mestu, je izrazil svoje pomisleke proti zavlačevanju tega problema zgolj iz političnih razlogov. Po njegovem mnenju bi moralo mesto zastopstvo preko tako ozkega gledanja, čeprav je bilo imenovano v mestni svet po predhodnih določilih. Zato je nujnost smotrene občinske politike v izogib velikim težavam, ki se pojavljajo v okolici pri parcelaciji zaradi regulacijskega načrta. Povdaril je, da je dolžnost mestnega sveta, forsirati problem priključitve okolice k mestu, pa naj si bo v ožjem ali širšem smislu.

G. **Grčar** je nato govoril o dolgovih mestne občine. Zavzemal se je nadalje za ureditev mestnih dolgov in za sanacijo domačega denarništva, ki bo zopet prinesla tako potrebno kreditno zaupanje našemu obrtništvu in trgovstvu. Pri znižanju prejemkov mestnih uslužbencev je omenil, da znašajo povprečni mesečni dohodki uradništva pri mestnem zakladu 2100 Din, pri Mestnih podjetjih 2400 Din, pri delavstvu pa 1190 dinarjev. Naglasil je še med drugim tudi potrebo po uvedbi penzijskega sklada za šolske sluga.

Mariborske in okoliške novice

Tekmovanje za prvenstvo Maribora v cross-countryu

SK Železničar razpisuje cross-country prvenstvo mesta Maribora za moštva in poedince, katerega priredi dne 22. III. 1936 ob 10. dopoldne na svojem igrišču ob Tržaški cesti. Tekmovanje prvenstva za cross-country mesta Maribor se vrši ločeno za seniorje in juniorje razreda B in C. Dolžina proge znaša za seniorje 5000 m, za juniorje razreda B 1500 m in za juniorje razreda C 3000 m. Start in cilj sta za vse razrede na igrišču. Seniorji in juniorji razreda C tečejo kot pojedinci, medtem ko juniorji razreda B v grupi po 3 tekače, ki morajo priti istočasno na cilj. Sestavo grupe mora klub označiti v prijavi ozir. pred samim startom. Število tekmovalcev v vsaki kategoriji je neomejeno ter štejejo za placement moštev samo oni tekmovalci, ki so prešli cilj v času zmagovalca, oziroma v času, slabšem za 20% od rezultata zmagovalca. Placement moštev se odredi na ta način, da zmagovalec dobi toliko točk, kolikor je vseh tekmovalcev, ki so prešli cilj v predpisanem času, a vsaki sledeči točko

manj. Točke ki pripadajo tekmovalcem posameznih klubov se seštejejo ter klub oz. moštvo z največjim številom točk dobi naslov cross-country prvaka mesta Maribor za razred seniorjev (odn. juniorjev razreda B oz. C) za leto 1936. Vrstni red klubskega prvenstva mesta Maribor se določi na ta način, da se točke posameznih klubov vseh treh grup seštejejo ter postane prvak dotični klub, ki je v vseh treh kategorijah dosegel največ točk. Za ta naslov ne more tekmovalci klub, ki ni nastopil v vseh treh grupah. Nagrade prejmejo v obliki plaket prvi trije placirani v grupi seniorjev, prvi trije v grupi juniorjev razreda C, ter trojica prvo placirane grupe juniorjev kategorije ozir. razreda B. Nadalje prejme prvi senior v prehodno posest (3 krat zaporedoma ali 5 krat v presledkih) pokal. Istotako prejmejo nagrade v obliki diplom prvo placirani klub vsake kategorije ter prvo placirani klub skupnega placementa. Pravico nastopa imajo verificirani in neverificirani člani v JLAS-u včlanjenih klubov

Kulturni razgledi

„Princezka in pastirček“

(K uprizoritvi v Narodnem gledališču.)

Ljubka, zabavna in pravljica je ta vesela igra v petih dejanjih, ki jo je spisal Pavel Golja. Vsebinska je zajeta iz onega okolja, v katerem najbolj zaživi srce in duša otrokova. V jedru te pravljice mladinske igre je zgodba o pastirčku in princezki, ki se imata rada, ki se jima stavljajo na pot najrazličnejše ovire, ki pa na posled zmagata proti princezkinemu očetu graščaku, proti ozkosrčni guvernanti ter celi vrsti zavidežev od plemenitega Trebuščka pa do Šibe. Slikovitost pestrobujnega dogajanja se povečuje v spremembi v prizorišču, ki se inenja v vsakem dejanju. V prvem dejanju je prizorišče dogodkov pred tetkino kočjo, v drugem dejanju v gradu, pri tretjem dejanju v gozdu pri botri Šumi, v četrtem v krčmi v gozdu, v petem pa na stezi v gozdu, oziroma v grajski dvorani. Veseli potek igre pa dviga lah-

ka, veselo doneča glasba, ki jo je oskrbel s posameznimi glasbenimi vložki naš skladatelj **Emil Adamič**.

Nedeljska predstava je bila za mariborsko deco pravi praznik. Gledališče je ta drobšč skoraj povsem okupiral. V čebljanju, veselju in strahu sta potekli navzročnim veselji urici, ko so šli mimo nje najpestrejši pravljicni gozdni in živalski prizori z medvedki, žabami, zajčki, veterani in najrazličnejšimi drugimi pojavi. Režijske naloge je dobro in učinkovito izvedel **Milan Košič**, tako da je bilo tudi najfantastičnejši glavi ustrezno in da je ta pravljicni svet zaživel pred malimi poslušalci v čim lepši, mičnejši podobi. Vodstvo glasbene izvedbe poedinih Adamičevih vložkov pa je bilo v preizkušnih rokah režiserja g. **P. Rasbergerja**. Sredi tega čudovitega odrskega dogajanja je odmevala veteranska himna iz grl smešnih veteranov in je ljubko zvenel glas grajskega kuharčka. Vsi sodelujoči igralci so storili, kar so mogli, da so čim verodostojneje pričarali mariborski deci pred oči te mladostno ljubavne

dogodke in spletke zlih ljudi, ki pa ostanejo nazadnje poraženi. Bilo je videti, kako zelo so se pojedini igralci in igralke z ljubeznijo uživali v svoje vloge ter se poglobili v otroško miselnost.

Iz vsega tega okolja graščakov in plemenitnikov, veteranov in krčmarjev se je dvigala postava graščaka, princezninega očeta, v kateri je stopal na oder **Edo Grom**. Prirčno ljubka je bila njegova hči princezka v prirodnem neposrednem podajanju **Branke Rasbergerjeve**. Iz guvernante **S. Starčeve** je prihajala zločest in spletkarstvo, iz **Furjanovega** pl. Trebuščka dobrodušna smešnost. **R. Nakrstov** pl. Šiba in **M. Mohorjev** Pepček Šiba sta predstavljala šolski primer omejenosti in telebanstva. V ilitavosti in ničmernosti sta tekmovali gospa Trebuščkova **M. Zakrajškova** in madama Šiba **D. Savinove**. V spevih ljubek, v igri zanosen, v plesu gibčen je bil kuharček **E. Barbičeve**. Mrko in naduto je zrl predse **M. Košičev** lovec. Košat in veljaven je bil **Gorinškov** poveljnik veteranov, niemu ob strani —

vsak v svojem izviru — veterani **A. Harastoviča**, **J. Košute**, **F. Blaža**, **T. Turka**, **S. Petroviča** itd. Postavna in čarstijliva je bila tetka **E. Kraljeve**. Vesel poskočen in prepričevalen njen sin pastirček **Boštjanček E. Verdonik**, tajinstvena in dobrosrčna botra Šuma **S. Gorinškove**, postaven in veljaven krčmar **L. Štandekerja**.

Brezhibno in nemoteno so se razvijali ti pravljicni dogodki, ki so prinesli sodelujočim igralcem in igralkam mnogo vesele hvaležnosti našega drobiža, ki je prihitel v gledališče v spremstvu mamic in očetov. Kontakt med odrom in mladimi poslušalci je bil izredno živahen ter intenziven, tako da so navzoči malčki ob zanosnem hularčevem samospetu v drugem dejanju, živahno prepevali pesem o lepi princezki, vneto sodelovali. Princezka in pastirček je bila prva letošnja mladinska predstava v našem gledališču, ki pa je nedvomno zelo užgala. Žal, da so se mladinske predstave v dosedanjih mesecih letošnje gledališke sezone opustile. —ec.

mesta Maribor. Prijave je poslati na naslov: SK Železničar Maribor v roke Josipa Fišerja, delavnica drž. železnice. — Rok prijave 15. marec do 12. ure. Tekmo vanje se vrši v smislu pravil in pravilnikov JLAS-a.

Kam gremo?

GRAJSKI KINO. Od danes naprej največja opereta

»VESELA VDOVA«.

Imena Lehar, Chevalier, Janette Mac Donald povejo vse! Naš prihodnji film je »Boj z zmajem«. Zmaj je Adela Sandrock.

Kino Union. Danes prekrasni film: »Igra z ljubeznijo«. Gustav Fröhlich, Elma Bulla in Tibor v. Halmay.

Ga-Pa v 350 slikah. Drevi bo v dvorani Ljudske univerze predaval o zimski olimpijadi v Ga-Pa znani ljubljanski sportnik Rajko Kos. Predavanje pripravlja ISSK Maribor. Predavatelj nam bo prikazal skupno 350 slik.

Maks in Quack!!! velika senzacija.

Vojni dobrovoljci so sprejeli vabila na sobotni prijateljski večer. Program je pripravljen, toda sestanek moramo odložiti na poznejšo dobo. Občni zbor se bo vršil v nedeljo. Odbor.

Kino-restavracija. Četrtek in petek sveže morske ribe: barboni, kalamari, brancino, brodetto. Prvovrstne pijače, solidne cene. Prvovrstni program, dnevno koncert, začetek ob 8. uri.

Nanos. Danes ob 8. uri predava v Narodnem domu g. Oblak o temi »Iz Somalije v Abesinijo«. Vabljeni vsi!

Ali ste se že prijavili za Putnikov izredni vlak v Planico k senzacionalnim tekmam ob priliki otvoritve nove matinske skakalnice? Storitve to čimprej pri Putniku Maribor ali Celje, ker je na razpolago le 400 sedežev.

V Grajski kleti koncertira vsak večer od 20. ajrepi ruski balalajski zbor s prvovrstnimi pevskimi točkami.

Pevski zbor Slovenskega trgovskega društva ima 10. letnico v soboto 21. t. m. v Narodnem domu.

»Putnik« opozarja občinstvo na poljedelsko razstavo v Budimpešti, ki se vrši od 20. do 25. marca. Dovoljen 50% popust na madžarskih železnicah in 50% popust pri povratku pri nas. Vizum pri prestopu meje nepotreben. Legitimacija Din 60. Vse drugo pri »Putniku« Maribor in Celje.

Jadranska noč. Unionska dvorana še ni bila tako bogato in pestro dekorirana, norje zastav in luči in barv te upijani, kotopiš pred to veličastno sliko. Bar pa je pravcati odsev naše sončne riviere, treutno se zamisliš v vse ono, kar te premija na morju, ladja in viseči morski res pa hosta za občinstvo prava senzacija!

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 12. marca ob 20. uri: »Ples v Savoyu«. Red B. Gostovanje primadone ljublj. opere Zlate Glunginceve.

Četek, 13. marca: Zaprt.

Sobota, 14. marca ob 20. uri: »Kariera kanclista Winziga«. Globoko znižane cene. Zadnjič.

Nedelja, 15. marca ob 15. uri: »Princezka in pastirček«. Znižane cene. Ob 20. uri: »Cigan baron«.

»Kariera kanclista Winziga« — zadnjič. Privlačno satirično komedijo »Kariera kanclista Winziga«, ki je radi aktualne vsebine splošno ugajala, ponove v soboto, 14. t. m. zadnjič v sezoni in po globoko znižanih cenah od 15 Din navzdol.

Kaj bo v nedeljo? Ob 15. uri bo otroška predstava — Golieva zabavna pravljica s petjem in godbo »Princezka in pastirček«, ki je deci radi svoje pester razolikosti prav všeč. Veljajo znižane cene. Večer bo prva nedeljska uprizoritev klasične operete »Cigan baron«, izredno me odloznega Stnassovega dela, ki je med najlepšimi starejšimi operetami.

»Siromakovo jagnje« bo poleg »Bratov karamazov« najmočnejše letošnje dramsko delo. Ni samo delo velike literarne vrednosti, temveč je poleg tega tudi zelo dramatično. Režija je Kovičeva, večje vloge igrajo Rasbergerjeva, P. Kovič, J. Kovič, Furijan, Nakrst in Gorinšek.

O tem in onem

Odprta noč in dan so groba vrata... Na Glavnem trgu 14 je preminul v starosti 58 let mestni upravitelj Josip Sterle. — Na Ruški cesti 7 je umrla tkalka Marija Medvešek, stara 36 let. — V splošni bolnišnici je izdihnil 42 letni trgovec in posestnik Albert Ravnik. Žalujemo naše toplo sožalje!

Šef mariborske katastrske uprave inž. Vladimir Vrtel zapušča te dni Maribor in se podaja na svoje novo službeno mesto šefa odseka finančne direkcije v Banjaluki. V Mariboru je služboval od l. 1930 in si je v vseh krajih pridobil s svojim ljubeznim nastopom iskrene simpatije.

Iz zdravniške službe. Zdravnik združene zdravstvene občine Sv. Lovrenc na Pohorju dr. Lojze Pirnat je napredoval v 8. položajno skupino. Banovinski službi se je odpovedal zdravnik murskosoboške bolnišnice dr. Emanuel Perl.

Hranilnica Dravske banovine v Mariboru. Izbrisal se je član upravnega odbora Franjo Žebot.

Mariborčani reagirajo. »Völkischer Beobachter« od 9. t. m. piše, da bodo dne 15. marca smuške tekme na Planici na Visoki Tatri. Te dni pa je šla iz Maribora na naslov slavnega hitlerjevskega lista dopisnica s prilepljenim zemljevidom in označeno razdaljo 500 km, ob katerih se bodo gospodje pri omenjenem listu lahko prepričali, da je Planica precej daleč od visoke Tatere. Ali je mar to nemška temeljitost...?

Zopet volitve. Inspekcija dela je razveljavila volitve obratnih zaupnikov v tukajšnji tvornici Doctor in drug ter so nove volitve določene za 14. t. m. Razveljavljanje se je izvršilo na predlog volilnega odbora.

Cene kvišku. V zvezi z znano akcijo kmetske samopomoči, o čemer smo obširno poročali, so nekateri mesarji v okolici zvišali cene mesu za dva dinarja. O stvari bomo še spregovorili.

103 verski prestopi so bili v preteklem letu v Mariboru, in sicer jih je iz katoliške vere izstopilo 91 in prestopilo pretežno v starokatoliško oziroma pravoslavno veroizpoved.

Iz rok v roke. Anica Robičeva je kupila od Ferkovih dedičev poslopje na Jugoslovanskem trgu 3 za 545.000 Din.

Marelice že cvetijo. Da bi v prvi polovici marca cvetele marelice, tega ne pomnijo mnogi. Zdi se pa, da bo letos ta žlahtni sadež doživel isto tragično usodo, kakor v preteklem letu. Jutranja slana je že bila prve cvetoče marelice. Obstoj pa vendarle upanje, da bodo poznejše vrste prospevale.

Črne gostilne... V Loški ulici 2 so odkrili »črno gostilno«, kjer so točili vino mesto po 10 l vsaki poljubni količini.

Šesteronogi »Miško« zopet v Mariboru. Šesteronogi bik »Miško«, ki je bil svojčas razstavljen na »Mariborskem tednu«, se je po absolviranju turneji po Avstriji zopet vrnil v Maribor. Ta 26mesečni bik pa se je včeraj pri iztovoritvi pokazal tako divjega, da ga je šest mesarjev z veliko mujo ukrotilo.

Naše polže bodo eksportirali v inozemstvo! Tako napoveduje zadevni letak g. Fridolina Bišofa, ki organizira eksport naših polžev v tujino. Lov na to »brzonogo« divjačino traja samo do konca marca. Za brezposelne se nudi prilika za zaslužek!

Pozor čevljarji! Prejeli smo od tuk. čevljarске organizacije: Po mestu in bližnji okolici se klati slepar, kateri ponuja nabave za vojaške čevlje (200 do 1000 parov) s pripombo, da ima vsak, ki nabavo sprejme, pravico do 10 kg sladkorja a Din 9, katera svota pa se mora plačati v naprej. Izdaja se pod raznimi imeni ter so izgovarja, da je dobil naslove pri združenju čevljarjev. Dobrodošle so mu tudi šivilje in krojači, katerim ponuja nabavo perila in obleke. Policija te prijave odklanja.

Brezposelni trgovski akademiki, bivši gojenci in absolventi tukajšnje Trgovske akademije, naj se zglasijo pri ravnatelstvu tuk. Trg. akademije, ki ima na razpolago nekaj služb.

Železniškim upokojencem. Finančna direkcija v Ljubljani nakazuje zaostale pokojninske prejemke iz prejšnjih let. Ako bi pa kateri upravičeni svojih zaostalih

pokojin iz prejšnjih let ne prejel do 1. aprila, naj to sporoči Društvu železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani, in sicer natančno, koliko in za kateri čas ima še v zaostanku svoje pokojninske prejemke.

Vremenske zadeve. Polagoma se bo vreme poslabšalo, zlasti v Južnih Alpah. V Severnih Alpah mogoče še lepo. Splošni vremenski izgledi: v enem ali dveh dneh mogoče severni vetrovi in ohlajenje. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

Nočno lekarniško službo imata danes v četrtek Savostova in Minařikova lekarna, jutri v petek Albaneževa in Koničgova.

1100 dinarjev v aktih. V zvezi z včerajšnjo notico pod tem naslovom je evidentna popolna nedolžnost v poročilu navedenega sluga Friderika Stancerja, kar so čitatelji gotovo sami izbrali iz vsebine notice.

K radizelskemu uboju. Z ozirom na zadevno poročilo v predvčerajšnji številki nas naproša brat pokojnega Kučera za objavo, da je stvar precej drugačna in da da je Julijana grozila deli časa pokojnemu Jožetu Kučerju. O stvari bomo obširnejše poročali, ko se bo vsa zadeva pred sodiščem pojasnila.

Nesreča mestne reve. Danes zjutraj se je ponesrečila mestna reva 65 letna Anžonija Turkuševa. V mestni oskrbnišnici je reva padla tako nesrečno po stopnicah, da si je zlomila levo roko v komolcu. Poklicani so bili tukajšnji reševalci, ki so ponesrečenko prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

Otrok pod avtomobilom. Včeraj popoldne je neki osební avtomobil pred Babičovo gostilno v Košakih povozil nekega dečka. Nesrečnežu so avtomobilska kolesa povzročila na vsem telesu zelo nevarne poškodbe. Avtomobilist, ki je dečka povozil, je poškodovanca takoj naložil in ga nemudoma odpeljal v tukajšnjo bolnišnico, kjer pa se nesrečnež še doslej ni zavedel. Poškodovanec je baje 9 letni Edo Kerč. Podrobnosti o hudi nesreči niso znane, ker je avtomobilist naglo odpeljal, od dečka pa tudi ne morejo ničesar izvedeti.

Nočni gost in rejena denarnica. V noči na sredo se je splazil v Taborski ulici skozi odprto okno v hlev Edvard Č. ter ukradel hlapcu Ivanu Fajdigi, ki je spal v hlevu, denarnico, v kateri je bilo 700 dinarjev.

Prometna nesreča. Včeraj dopoldne je neki tovorni avtomobil na Meljski cesti trčil v kolesarja Franca Povodeta, mizarškega vajenca v Mariboru. Kolesarja je vrglo z vozila in je k sreči zadobil le lažje poškodbe, dočim je avtomobil njegovo kolo docela zdrobil.

V kealjestvu filma

»Vesela vdova«

So stvari, ki imajo neko trajno privlačnost in vrednost. Tudi v kraljestvu filma srečavamo proizvode filmske produkcije in industrije, ki so se tako priljubili ljudem, da gredo ti filmi od mesta do mesta, kjer se predvajajo z ogromnim uspehom. V seznamu takšnih vekotrajnih del sodobne filmske industrije je nedvomno tudi »Vesela vdova«. Čar in čarčudovite mikavnosti prihajata iz prevzemajočih blagodnečih zvokov nedosegljive Leharjeve glasbe, ki človeka na mah osvoji in ga priklene v središče dogodkov. V Parizu, Berlinu, Dunaju, pa tudi v Zagrebu in Beogradu je »Vesela vdova« zajela vnete čestilce filmske umetnosti. V neki veličastni priprostosti se razpletajo dogodki in so postavljene scene v tem edinstveno lepem filmu. Vse gre nekako svojo naravno pot, rahlo stopajo preko navideznih ovir. Dvoje src, ki se srečata, se primikata in odmikata ter zopet primikata in odmikata, dokler se v tesnem objemu in v neverjetno iznajdljivo organizirani sceni ter situaciji v temalni celici ne znajdeti in združita.

Kapetan Den je krasen človek. Osvaja vsa ženska srca. Njegovi osvajačnosti in srčni ofenzivi se ne more ustaviti nobena ženska. Ta ofenzivnost se ne zaustavi niti ob popolnoma umaknjeni bogati vdovi, ki ima v mali državi ogromno premoženje. Po prvem svidenju s kapetanom Denom se poda v Pariz, da preboli prve vtise in kjer hoče igrati vlogo najvselej-

Mariborska razmišljanja

Blagor njim, ki več dobijo, kakor pričakujejo...

Oni dan sem imel neke opravke na rotovžu. Nimam sicer navade, da bi prisluškoval raznim razgovorom. Radovednost pač ni moja krepost. Nočem se sicer s tem bahati; toda očitki od strani moje stare so v tej smeri tako vztrajni, da sem postal celo sam prepričan o tem, da nisem prav nič radoveden, firbčen ali kakor se že tej lastnosti pravi. Ko sem tako stal tam na rotovžu, pa se mi je nehote zapičilo v uho nekaj, kar je moralo vzbuditi mojo pozornost. Ušesa so se kar sama od sebe nategnila, odlična gospoda sta se med seboj naprej pogovarjala o zanimivi stvari, ki me je kar osupnila. V tem trenutku je radovednost planila na dan in si nisem mogel kaj, da ne bi prav natančno prisluhnil pomenu obeh gospodov.

Slišal sem med drugim:

»2500 Din so mu dali.«

»2500 Din mesečno?«

»2500 Din mesečno. Sam pa je v prošnji navedel, da je zadovoljen z mesečno plačo 1800 Din.«

»Jojmene...«

»Prejšnji, ki je te poste opravljal, je prejemal 1400 Din. Prosil je za povšajenje, pa so mu odklonili.«

»No, in sedaj imajo nekoga z 2500 Din? Vsekakor varčevanje.«

To sem slišal in mislil sem si, da je prav, če tudi drugi zvedo za ta razgovor. Nisem pa mogel pogruntati, četudi mi ta stara od časa do časa priznava, da nisem ravno neumen, kje je prav za prav to bilo. Gospoda sta se razgovarjala nekaj o M(ariji) Pomagaj. Sedaj pa poizvedujem po Mariboru, ali je to kakšna lekarna ali pa kaj drugega. Ko pa takole razmišljam, se mi dozdeva, da za lekarno menda ne pojde, ker tamkaj ni treba vlagati nikakšnih prošnji. Mora pač biti kaj drugega. Ko poizvem, se pa zopet oglašim. Nimam pa miru, ker mi vseskozi hrni po možganih misli: »Kje je danes to mogoče? Blagor njim, ki manj pričakujejo in prosijo ter več dobijo.« — Miha s puško.

še vdove. Toda državniki male države so radi tega v skrbeh in se bojijo, da ne bi vesela vdova našla v Parizu moža in utegnila svoje ogromno bogastvo potegniti iz male države, kar bi bilo za njeno narodno gospodarstvo usoden udarec. — Skuje se rafiniran strateški načrt. Vesela vdova se mora zaljubiti v moža te zemlje, da ostane bogastvo v državi. Po naključju pade odločitev za to precej teško nalogo na kapetana Dena. Sledijo razna usodna in manj usodna naključja v pariškem Maksimu, dokler končno ne zautripljeta obe srci v zakonskem življenju. Tako je zadoščeno dvema srcema in zadoščeno interesom male države.

Ali ni to izvirna, zabavna, zanimiva in mikavna zgodba? In razen tega: za ta velefilm sta angažirana dva najboljša igralca sveta, ljubljene ženskega sveta Maurice Chevalier in šarmantna oboževana pevka Janette Mac Donald. Pri včerajšnji premieri je film dosegel krasen uspeh. Zato vam, mariborskim ljubiteljem lepega filma, priporočam, da si ogledate ta edinstveni lepi umotvor filmske proizvodnje v tukajšnjem Grajskem kinu.

Spoetno gibanje

Vremensko poročilo Tujsko prometne Zveze v Mariboru iz Planice 11. marca 1936: Planica: Temperatura — 1° C, barometer zelo visoko, jasno, jugozapadni veter, 85 cm solnatega snega. Smuka prav dobra, skakalnica uporabna.

Ptujske novice

Mesto venca na krsto umrlega: sanitetnega podpolkovnika v p. dr. Rado Schobera so ptujski zdravniki d rovali Protituberkulozni ligi v Ptuj 430 dinarjev.

EVGENIJ SABANOV.

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

»Antikrist, ki hoče svet pokončati...«
»Krščanski Hotentot, ki je izgovoril to trditev, je nenadoma dvignil roko in zakričal:

»Da, bratje, Antikrist. Morda ne veste vsi, kdo in kaj je Antikrist? To je tisti, ki pride pred koncem sveta, da uniči delo Kristusovo in s tem vse človeške rodove na zemlji. Ubijmo ga! Samo tako rešimo sebe in svet pogina...«

Delavci so se prestrašeno spogledali. Izrečena je bila strašna, a zapeljiva beseda.

»Ubijmo ga! Kdo je za to?«

Hotentot je divje zavil oči in spačil obraz. Množica je molčala. Naposled se je pa nekdo le predramil iz te otrplosti, poskočil in zarjul:

»Da, ubijmo ga!«

Tedaj so se zgenili naenkrat vsi in v vseh najrazličnejših eksotičnih jezikih se je razlegnil divji krik:

»Ubijmo ga!«

Tedaj se je pa zgodilo nekaj vsem docela nerazumljivega: naenkrat, ne da bi vedeli od kod in kako, se je pojavil v sredi med njimi on sam dr. Servacij

Evarist... Stal je vzravnan in negibno kakor kip samo njegov magični pogled, ki je ledenil kri, je bil zaboden vanje. Delavci so odreveneli, stavec je pa dejal:

»Ubijte me!«

Temnopolta množica se ni genila, ni odgovorila. Šele čez nekaj mučnih hipov se je opogumil Hotentot in kriknil s strahotno divjim glasom:

»Po njem! Planimo po njem! Sedaj ali nikoli!«

Ta krik je divjake elektriziral. Podzavestno so se mu vdali, pograbili palice, kole, razna orodja in se zagnali z njimi proti maklenskemu graščaku. Nekaj korakov pred njim so pa obstali, kakor da so trčili ob nevidno steno, se nato odbili in večinoma popadali na tla.

»Po njem! Znoval« je zarjul Hotentot in se zagnal prvi proti dr. Evaristu, a tudi njega je odbilo od nevidne stene, ki je obdajala velikega maga. Hotentot se je z boleznim krikom onemogel zgrudil na tla.

»Na kolena, svojad!« je kriknil tedaj dr. Evarist in grozeče dvignil desnico.

Delavci so brez volje, prisiljeni po neznanu moči, izpolnili njegov ukaz.

»Tako,« je dejal dr. Evarist. »Uprli ste se proti svojemu gospodarju. Napasti ste me hoteli in celo umoriti. Imenitno. Ne veste, da je ni na svetu sile in gani človeka, ki bi mogel uničiti moje življenje? Vse vojske lahko pošljete proti meni, vsa morilna orožja lahko namerite name, umaknil se ne bom. Pa ste mislili, da mi boste vi lahko prišli do živega. — Črvički, ki vas lahko z enim samim zamahom z roko vse pokončam prej ko v odlomku sekunde. Toda dobro: napovedali ste mi boj, sprejemem ga.«

»Gospod...« je zajecjal nekdo.

»Dostoj sem mislil,« je nadaljeval dr. Evarist, »da ste moji vdani služabniki, zato sem postopal z vami kot s prijatelji, kot s sodelavci. Sedaj vem, da ste moji sovražniki in postajam tudi jaz vaš sovražnik. Ne potrebujem vas več. Najamem si novih delavcev. Toda domov vas tudi ne pustim. Zaprem vas v podzemne temnice ali pa pomorim kakor podgane...«

Delavci so pričeli drhteti kakor bolniki v vročici. Samo Hotentot se je opogumil in dejal:

»S kakšno pravico?«

»S pravico človeka, ki more vse, kar hoče. S pravico človeka, ki pokonča lahko vse človeštvo, ako se mu zazdi.«

Tedaj je utihnil tudi Hotentot. Samo zavaljeni Malajec je zaprosil:

»Milost, gospod! Neumni smo in nevedni. Strah nas je prevzel, pa smo počeli nekaj, česar se niti zavedali nismo. Odpusti nam! Ne pogubi nas! Obljubljamo ti večno pokorščino.«

»Odpusti nam!« je ponovil Senegalec in za njim so proseče dvignili roke proti velikemu magu vsi po vrsti, celo najboljši uporni Hotentot.

»Tudi ti, ki si bil voditelj upora, prosiš milosti?« je vprašal dr. Evarist Afričana.

»Tudi jaz, gospod. Prevzel sem se. Satan me je premočil...«

Starec je nekaj časa molčal, nato je pa spregovoril trdo in poudarjajoč vsako besedo posebej:

»Bodi! Zaenkrat vam odpustim vsem, samo Hotentutu ne. Voditelj mora umreti.«

»Milost!« je kriknil Afričan in zaihtel.

»Odpusti tudi njemu!« so zaprosili klečeči.

»Dobro,« je zagrmel dr. Evarist, odpustim tudi njemu, toda odgovornost zani prevzamete vsi. Ako se mi samo še enkrat upre ali le poizkusi upreti, boste plačali skupno njegovo predrznost. Vedite, da vidim vedno vse vaše početje in slišim vsako vašo, tudi najtišjo besedo. Vstanite in pojdite na delo!«

(Dalje sledi.)

Tapred sodišča

47 let za človeško življenje

Sodba: Hozjan, Sečkar in Vaš obsojeni, Kepejeva oproščena

KAKO SE JE IZVRŠIL UMOR V DOLNJELENDAVSKIH GORICAH?

Dne 10. novembra 1935 zjutraj je šel pokojni Jožef Kepe v Lendavo k maši. Vzel je s seboj tudi nekaj denarja, da nakupi usnje za škornje in hlačke za nečaka. Pred neko trgovino je srečal svojega znanca Franca Turula, ki ga je povabil v njegovo klet. Turul se je res odzval povabilu ter prišel okoli 10. ure v klet pokojnega. Med pol 11. in 11. uro je prišel tja tudi Ivan Hozjan, zunaj kleti pa je patroliral Ivan Vaš. Ko je to opazil, je še njega poklical v klet, kjer so vsi ostali do okrog 15. ure ter so izpili nekaj litrov vina. Nato je prvi odšel Hozjan, kakih 10 minut zatem tudi pokojnikov prijatelj Turula. Po pričah je dognano, da je šel Hozjan domov, kjer je na klopi pred hišo zadremal. Prišla sta ga pa zbuditi Vaš in pokojni Kepe. Hozjan je nato šel k Čekejevi hiši, kjer je našel Štefana Sečkarja. Oba sta nato šla na Hozjanov dom, mimogrede pa sta dobila pri Simerjevih Vaša in pokojnega Kepeja. Tudi ta dva sta odšla na Hozjanov dom, kjer so vsi štiri pili in jedli. Naenkrat je Kepe Jože odšel v svojo klet. To odsotnost je uporabil Vaš in začel nagovarjati Štefana Sečkarja in Janeza Hozjana na izvršitev dejanja. Vprašal je Sečkarja, če je pripravljen pomagati ubiti Jožefa Kepeja in da bo za to dobil 2000 dinarjev. Sečkar prvotno ni maral o tem ničesar slišati, nakar pa mu je Hozjan dejal: »Ne boj se, dobiš dosti denarja. Kje boš lažje zaslužil, saj se denar le težko zasluži.« Nato je Sečkar molče pristal in je obljubil, da bo pomagal pri nameravanem umoru. Medtem pa se je pokojni Kepe zopet vrnil. Omenil je, da bo šel v klet po usnje, ki ga je tam pustil, nato pa da bo šel domov. Vaš pa mu je pričel prigovarjati, naj še pije in naj počaka, češ da bosta potem skupaj šla v klet. Pokojni pa ni hotel o tem ničesar slišati, in se je odpravil proti svoji kleti. Ko je Vaš to zapazil, je rekel Hozjanu in Sečkarju: »Idita zdaj napravita, jaz dobro stojim za to, kar sem obljubil in plačam tisto. Midva s Kepejem greva zdaj doli v njegovo klet, vidva pa pojdita okoli po vinogradu, tam pod kletjo po počakajta, da vidita, kod bo Kepe šel ali po pespoti ali pa po kolovozu. Tudi je še Vaš omenil, da ga živega ne smete pustiti pod nobenim pogojem, ker bi sicer Kepe doma ženo ubil. Ves načrt se je točno izpeljal. Vsak si je

izruval vinogradni kol in sta se skrila ob stezi za nekim drevesom. Kmalu sta prišla Vaš po kolovozu, za njim pa pokojni Kepe. Ker si najbrže noben ni upal prvi udariti je končno baje Hozjan pozval Sečkarja z besedami: »Pišta zdaj se žuri, idi in udari.« Ker pa je še okleval, mu je Hozjan še rekel: »Kaj ne veš, kaj ti je on obljubil in na kaj si pristal.« Šele na te besede je skočil Sečkar za Kepejem in ga udaril po glavi tako, da je padel, ne da bi dal glas od sebe. Hozjan mu je nato še ukazal, naj še enkrat udari. Ker pa tega Sečkar ni hotel storiti, je Hozjan še dvakrat udaril na tleh ležečega Kepeja po glavi, naposled pa se je še Sečkar ojunčil in še enkrat udaril. Po tem groznem nečloveškem dejanju sta odvrгла kole ter zbežala. Na begu pa je Hozjan še Sečkarju dejal: »Dobro sem ga, ne bo več živel, tako sem ga udaril s kolom, da se mi je kol preklal.« Potem sta se oglašila oba pri Brinecu, kjer so praznovali godovanje in sta tam ostala do polnoči. Tako je vse dejanje slikal Štefan Sečkar. Izpovedal je nadalje, da ga je tega dne prvič nagovoril k izvršitvi dejanja Vaš in da je z ozirom na obljubo visoke nagrade in Hozjanovo prigovarjanje pristal na to grozno delo. On ni poznal Kepejeve žene, Vaša pa je poznal le na videz.

HOZJAN TUDI PRIZNAVA.

Janez Hozjan prav tako priznava, da je pomagal pri umoru. Zatrjeval je, da ga je Vaš kakih 8 do 10 krat nagovoril, da bi odstranili pokojnega Jožefa Kepeja. To nagovarjanje se je pričelo poleti leta 1935. Prvič Vaš se ni omenil nič konkretnega, pozneje pa je omenil, da gre za odstranitev ene osebe. Nato je povedal, da koga gre in zakaj. Enkrat mu je svetoval, da naj upijani Kepeja z novim mostem, mu pijanemu vtakne kako cunj v usta tako, da se bo zadušil, pri čemer pa ga ne sme stisniti za vrat ker bi se sicer poznali prstni odtisi. Drugič mu je svetoval, naj ga pahne v večji vodnjak, tretjič mu je prinesel vrv, da naj povabi pokojnega k sebi v klet, ga opijani in zaduši, potem pa ga naj v njegovi kleti obes. Nadaljni načrti je bil, da naj si Hozjan preskrbi puško in ga ustrelji, ko bo šel z dela domov. Pri tem pa mu je navedel vse nadahne podrobnosti, ki pridejo še v poštev pri izvršitvi dejanja. Tudi pravi Hozjan, da mu je Vaš priznal, da si sam ne upa izvršiti dejanja, ker bi takoj njega osumili dejanja.

KAKO SO SE ZAGOVARJALI PRED SODNIKI?

Ko je prečital državni tožilec dr. Hojnik obširno obtožnico, je predsednik s. o. s. Lenart vprašal obtožence, če se čutijo krive. Štefan Sečkar in Janez Hozjan sta odgovorila z odločnim »da«, dočim je obtoženi Ivan Vaš le deloma priznal krivdo, soobtožena Katarina Kepejeva pa je sploh vsako krivdo odločno znikala. Nato je predsednik pričel zasliševati obtožence. Štefan Sečkar je natančno opisal, kako sta ubila z Hozjanom Kepeja ter pri svojih izpovedbah precej obremenila soobtoženega Ivana Vaša. Prav tako tudi Janez Hozjan, ki je ves krvavi dogodek podrobno opisal. Sečkar in Hozjan sta tudi dejala, da ju je k dejanju nagovarjal Ivan Vaš. Ko je potem predsednik zaslišal Ivana Vaša, je ta izpovedal, da ni nikdar Hozjana ali Sečkarja nagovarjal, da bi ubila Kepeja. Priznal je le, da mu je nekoč samo namignil, naj bi ga ubil. Tudi je Vaš izpovedal, da s Kepejevo ni imel nobenega intimnega razmerja in da sploh do Kepejeve ni čutil nobenih osebnih simpatij. H Kepejevi je tu in tam zahajal, ker sta bila z možem dobra prijatelja. Sledilo je nato zaslišanje Katarine Kepeje; ker govori samo madžarski, je bil za tolmača izvedenec za madžarski jezik dr. Lippai. Kepejeva je na predsednikova vprašanja odločno znikala, da bi bila kdajkoli nagovarjala Vaša ali morebiti Hozjana, naj bi ubila njenega moža. Tudi je znikala, da bi bila z nekim znancom pobegnila v Budimpešto. Pač pa je priznala, da je imela intimno razmerje z Ivanom Vašem, ki jo je stalno nadlegoval in lažil za njo. Zanimivo je,

da je obtoženi Vaš kljub temu, da je Kepejeva priznala, še nadalje vztrajal odločno pri svojih trditvah, da ni imel z njo nobenega razmerja. Ko so bile prečitane še nekatere listine, je predsednik ob 12.30 prekinil razpravo, ki se je nadaljevala ob 15. uri.

Razprava se je včeraj ob 12.15 prekinila in se je popoldne ob 15. nadaljevala.

Ob 17. uri je bilo končano dokazno postopanje. Besedo je povzel državni tožilec g. dr. Hojnik, ki je v kratkem obtožbenem govoru predlagal senatu sodbo v smislu obtožbe. Ves čas njegovega govora so vsi obtoženci na glas jokali. Ob 18. uri je bila razglašena naslednja težka sodba:

Štefan Sečkar, Janez Hozjan in Ivan Vaš so krivi, da so umorili Josipa Kepeja namenoma in po zrelem prevdanku. Štefan Sečkar je bil obsojen na 12 let ječe, Hozjan na 15 let težke ječe ter trajno izgubo častnih državljskih pravic, Ivan Vaš pa na 20 let težke ječe in trajno izgubo državljskih časti. Katarini Kepejevi sodišče ni moglo dokazati krivde in jo je oprostil.

Sečkar in Vaš se bosta pritožila zoper sodbo, Hozjan se bo še premislil.

Katarina Kepejeva je bila takoj po izrečenju sodbi izpuščena na svobodo. Tako se je sinoči odigralo zadnje dejanje tragedije iz dolnjelendavskih gor. Vsa teža obtožbe se je zvalila na Vaša, ker mu je sodišče dokazalo da je edini on imel interes, da je umrl nasilne smrti J. Kepeja. Brezskrbno je hotel Vaš živeti po smrti Kepeja z njegovo postavno in dobro situirano ženo Katarino.

Spominjajte se CMD

Mali oglasi

Razno

BRZOJAV!

Zvečer sveže raznovrstne morske ribe. Gostilna Videl, Rotovžki trg 8. 1196

V nedeljo vsi na OTVORITEV GOSTILNE KREN na Pobrežju. Vljudno vabi staroznani gostilničar Klemen šak. 1186

Kupim

Kupim elegantno, dobro ohranjeno GOSPOSKO SOBO (Herrenzimmer) brez ali s klubsko garnituro. Ponudbe pod »Elegantno« na upravo »Večernika«. 1192

Službo dobi

PRIDNO FRIZERKO

sprejem takoj za stalno. — Kralj, Meljska cesta. 1195

Prav dobrega

KROJAŠKEGA POMOČNIKA

za veliko delo takoj sprejem. Krojaštvo Henrik Kodrič, Koroška c. 47a. 1193

Službo išče

ISČEM SLUŽBO za v tovarno ali mesto strežnice. Naslov v upravi »Večernika«. 1182

V najem

Oddam tri lepe GARAZE v centru mesta. Vprašati ki- no »Union«. 1188

Stanovanje

STANOVANJE.

soba in kuhinja, oddam za Din 300.—, 400.—, dve sobi in kuhinja Din 500.—, v novi hiši, dvosobno in kopalnica Din 650.—, Maribor, Smetanova 59. 1183

Posest

HIŠA.

tristanovanska z gospodarskim poslopjem in malim vrtom, z donosom letno Din 9000.— naprodaj za Din 81.000. Vprašati Kralja Matjaža 10, Studenci. 1191

ENONADSTROPNA VILA, masivna, lepa stavba, v bližini kolodvora v Rušah proti gotovini na prodaj. Informacije pri g. Franju Skerbinjeku, Ruše. 1166

ŠIRITE »VEČERNIK«!